

Vergaderjaar 2021–2022

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 916

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2022

Op 8 en 9 maart vindt de informele Telecomraad plaats in Parijs en Nevers. Bijgevoegd bij deze brief vindt u de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de agendaonderwerpen en de Nederlandse inzet hierbij, waarover in de raad een informele gedachtewisseling zal plaatsvinden zonder besluitvorming.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

Vrouwen in ondernemerschap en innovatie

Verklaring en discussie

Het Franse voorzitterschap heeft in het kader van de informele Telecomraad de verklaring «*Women in entrepreneurship and innovation*» opgesteld ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag. Tijdens de informele Telecomraad zal hierover een discussie plaatsvinden.

De verklaring beoogt de investeringspartijen (fondsen, maatschappijen etc.) bewust(er) te maken van de verschillen in kapitaalinvesteringen in startups geleid door vrouwen en door mannen. In Nederland is 16% van de start-ups en scale-ups (mede)opgericht door een vrouw, maar er wordt slechts 5,7% van het durfkapitaal in deze bedrijven geïnvesteerd. Ook is het doel de participatie van vrouwen in de ICT-sector en het aantal door vrouwen geleide startende en opschaalbare ondernemingen te vergroten. De verklaring is opgesteld langs drie actielijnen: i) gelijke toegang tot investering en financiering; ii) de genderkloof bij de financiering meten en monitoren met nieuwe instrumenten, en; iii) gerichte acties ontwikkelen in de ICT-sector.

Nederland stimuleert vrouwelijk ondernemerschap en meer diversiteit en inclusie op de arbeidsmarkt. Naast publieke waarden als het stimuleren van gelijkheid en rechtvaardigheid, draagt diversiteit ook bij aan economische doeleinden.

Op het moment van schrijven hebben lidstaten de mogelijkheid om input te leveren op de verklaring. Nederland kan zich vinden in de doelstelling van de verklaring en onderschrijft het probleem dat er een gebrek aan diversiteit is in de investeringsgemeenschap. De in de verklaring voorgestelde actielijnen zijn een stap in de goede richting. Nederland kan zich vinden in de ontwikkeling van een EU-brede of nationale barometer om de voortgang bij toegang tot financiering voor door vrouwen geleide startups en scale-ups te monitoren en te meten. Nederland erkent dat diversiteit en inclusie belangrijke aandachtspunten zijn bij het aantrekken van talent. Onder gerepresenteerde groepen (zoals vrouwen en mensen met een niet-westerse achtergrond) in sectoren als de ICT en de techniek bieden mogelijkheden om het grote tekort aan talent op te lossen. Waar het gaat om het toebedelen van genderspecifieke aantallen en targets in de investeringsgemeenschap vindt Nederland dat overheidsfondsen en «*limited partners*» (stille vennoten die investeren in fondsen) een belangrijke rol hebben. Als zij diversiteitseisen stellen aan de fondsen waarin zij investeren, dan worden die opgevolgd¹. Ook is het voor Nederland belangrijk dat er nadruk ligt op het delen van «*best practices*» met andere landen binnen de EU waar diverse partijen een standaard en goede voorbeelden hebben uitgewerkt voor diversiteit in durfkapitaal.

De Nederlandse inbreng op de verklaring en de discussie tijdens de informele Telecomraad zal plaatsvinden langs bovengenoemde lijnen. Over de definitieve verklaring wordt uw Kamer in het verslag geïnformeerd.

---

¹ Zo eist Invest-NL van de fondsen waarin zij investeren, dat ze lid worden van GetFunded en zichzelf het streefpercentage van 35% vrouwen in de directie opleggen.

Groene en digitale transitie

Discussie

Het voorzitterschap is voornemens een discussie te voeren over de groene en digitale transitie, waarbij de industriesector en regelgevende instanties ook zijn uitgenodigd. Er is nog geen discussiepaper beschikbaar.

Nederland onderschrijft enerzijds de kansen die digitalisering biedt voor verduurzaming, anderzijds de milieu-impact van digitalisering zelf. Daarmee is het samenbrengen van de «twee transities» belangrijk en zouden deze binnen het beleid van de EU nog beter kunnen samenkomen.

Dankzij digitalisering kunnen bijvoorbeeld energienetten slimmer worden (*smart grids*) en kunnen slimme apparaten zorgen voor een betere afstemming tussen vraag en aanbod van stroom en kan er zuiniger met gewasmiddelen in de precisielandbouw worden omgegaan met behulp van 5G. Tegelijkertijd vraagt het opslaan van de toenemende datastroom ook energie. Monitoring van de IT en ICT sector kan helpen om meer inzicht te krijgen in het energieverbruik van digitale apparatuur en diensten. Datacenters zijn doorgaans grootverbruikers van energie, maar hoe energie-efficiënt deze datacenters binnen Europa ten opzichte van elkaar zijn, is nog onvoldoende in kaart gebracht. Nederland steunt in dat kader Europese initiatieven zoals de rapportageverplichting voor energieverbruik van datacenters vanaf 2024 in de richtlijn energie-efficiëntie².

In januari heeft de Europese Commissie in de *European Declaration on Digital Rights and Principles for the Digital Decade*³ een hoofdstuk opgenomen over duurzaamheid. Over de Nederlandse inzet over deze verklaring zal uw Kamer op korte termijn apart worden geïnformeerd middels een BNC-fiche. Nederland verwelkomt daarbij onder andere de groeiende focus op een circulaire economie waar digitalisering grote kansen biedt, bijvoorbeeld als het gaat om het productenpaspoort. De sterke digitalisering van economie en samenleving brengt echter een groeiende uitdaging teweeg ten aanzien van *e-waste*. Nog altijd wordt te weinig hoogwaardig gerecycled en heeft de productie van elektronische apparaten een grote impact op het milieu.

Tot slot is Nederland voornemens om in gesprek te treden met de Nederlandse telecomsector om te inventariseren welke maatregelen reeds worden genomen om de uitrol van telecomnetwerken te verduurzamen en wordt in het kader van de implementatieroadmap voor de *EU connectivity toolbox* onderzocht welke maatregelen andere lidstaten nemen op dit vlak.

De Nederlandse inzet tijdens de informele Telecomraad zal plaatsvinden langs bovengenoemde lijnen.

De toekomst van internet technologieën

Discussie

Het voorzitterschap zal tijdens de informele Telecomraad een discussie agenderen over de toekomst van internet technologieën, zoals *metaverse*, waar mensen met elkaar participeren en communiceren in virtuele

² Kamerstuk 22 112, nr. 3186.

³ COM(2022) 28 final.

werelden, *non-fungible tokens* waardoor digitaal eigenaarschap van bijvoorbeeld kunstobjecten mogelijk wordt gemaakt, en sociale platforms met een decentrale architectuur zoals *web 3.0* waardoor gegenereerde data niet bij een centrale beheerder is, maar bij een open netwerk.

Technologische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen gaan snel en hebben impact op aard, tempo en richting van de digitale transitie. En dat geldt andersom ook. Het is van belang dat overheid en samenleving zich hier tijdig op voorbereiden. Digitalisering is immers een lange termijnontwikkeling met grote invloed op iedereen. Daarom heeft het kabinet een toekomstverkenning uit laten voeren naar de belangrijkste trends en ontwikkelingen richting 2030 en mogelijke toekomstscenario's, waaronder de opkomst van *web 3.0*, die daaruit voortvloeien⁴. Deze inzichten zullen worden betrokken bij de uitwerking van de digitale ambities uit het coalitieakkoord.

Voor Nederland is van belang dat de kansen van internet technologieën en digitalisering voor economie en samenleving zoveel mogelijk worden benut, maar dat tegelijkertijd publieke belangen als veiligheid, grip op gegevens, consumentenbescherming en eerlijke concurrentie worden geborgd. Middels Europese wetgeving wordt er momenteel gewerkt aan regulering van onder andere onlineactiviteiten en de digitale platformen waarop ze plaatsvinden. De regels hebben betrekking op de omgang met data en het gebruik van algoritmen waarbij uiteenlopende publieke waarden worden geborgd. Dit wordt gedaan middels nieuwe, en aanpassingen aan bestaande wetgeving zoals de *Digital Services Act*, *Data Act*, *Digital Markets Act* en de AI-verordening.

Voor Nederland is het daarnaast van belang dat EU-regulering, waaronder bovengenoemde verordeningen, toekomstbestendig is voor opkomende (internet) technologieën. Op deze manier kan EU-regulering tijdig inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Dit zal ook gelden voor opkomende internet technologieën zoals *metaverse*, *non-fungible tokens* en *web 3.0*.

De Nederlandse inzet tijdens de informele Telecomraad zal plaatsvinden langs bovengenoemde lijnen.

---

⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 755.